

Reisverslag van smaldeel I

21 JUNI—19 JULI

Den Helder/Rotterdam — Mounts Bay — Torbay (Torquay) — Portsmouth — Falmouth — Den Helder

Commandant: commandeur A. J. Marcus

Hr. Ms. de Ruyter (vlag), commandant: kapitein ter zee J. G. Cox

Hr. Ms. Rotterdam, commandant: kapitein-luitenant ter zee G. van der Graaf

Hr. Ms. Utrecht, commandant: kapitein-luitenant ter zee J. A. Lawson

Hr. Ms. Zeeleeuw, commandant: luitenant ter zee der Ie klasse C. A. F. van Well Groeneveld

Hr. Ms. Amsterdam (sedert 8 juli), commandant: kapitein ter zee R. M. Elbers

Hr. Ms. Zeehond, (van 29 juni tot en met 3 juli), commandant: luitenant ter zee der Ie klasse H. van Rede

Aan de oefeningen van 1 tot en met 5 juli namen deel 2 S-2A vliegtuigen van squadron 2 van de marineluchtvaartdienst onder bevel van luitenant ter zee der Ie klasse G. P. Slikker. De toestellen waren daartoe gestationeerd op het vliegveld te Yeovilton.

Tevens namen aan genoemde oefening deel schepen en hefschroefvliegtuigen van de Royal Navy, alsmede de 2 torpedobootjagers Z 5 en Z 6 van het 3e Zerstörer Geschwader van de Duitse Bondsmarine onder bevel van Kapitan zur See O. von Bülow.

Het vlaggeschip van smaldeel I verliet vrijdag 21 juni op de voormiddag Den Helder.

Op de achtermiddag gingen *Hr. Ms. Rotterdam* en *Hr. Ms. Zeeleeuw* uit respectievelijk Den Helder en Rotterdam naar zee. Het vertrek van *Hr. Ms. Utrecht* uit Den Helder werd wegens een machinekamerdefect uitgesteld. *Hr. Ms. De Ruyter* stoomde op naar een plek met diep water in de Atlantische oceaan voor het overboord zetten van een aantal vaten met radioactief afval. Daarna begaf het schip zich naar Mounts Bay, alwaar het op de voormiddag van zondag 23 juni ten anker kwam. Ook *Hr. Ms. Rotterdam* stoomde op naar die baai en ankerde aldaar op de voormiddag van diezelfde dag. *Hr. Ms. Zeeleeuw* spoedde zich rechtstreeks naar de aan-vangspositie voor de oefening *Midsummernightsdream*. *Hr. Ms. Utrecht* arriveerde op de achtermiddag van zondag 23 juni in Mounts Bay. Aldaar lieten die dag eveneens *Hr. Ms. Van Zijll* en *Hr. Ms. De Zeeuw* het anker vallen, aangezien ook die bodems aan de oefening *Midsummernightsdream* zouden deelnemen onder bevel van: commandant smaldeel I. Het hele verband van schepen lichtte op de hondewacht van 24 juni het anker en stoomde op naar een positie 30 mijl ten zuiden van Mounts Bay, alwaar rendez-vous werd gemaakt met nog diverse

eenheden, die onder leiding van commandant smaldeel I aan de oefening zouden deelnemen.

De oefening Midsummernightdream nam op de voormiddag van maandag 24 juni een aanvang en eindigde op zaterdag 29 juni te 12.00 uur in Mounts Bay. Het gehele smaldeel nam er aan deel.

Na afloop van de eigenlijke oefening verliet het smaldeel, bestaande uit Hr. Ms. De Ruyter, Hr. Ms. Rotterdam en Hr. Ms. Utrecht, op 28 juni op de voormiddag de Mounts Bay en stoomde het op naar Torbay, alwaar het op de platvoet arriveerde en voor Torquay ten anker kwam om aldaar het weekeinde door te brengen. Op zaterdag 29 juni voegden Hr. Ms. Zeeleeuw en Hr. Ms. Zeehond zich op de platvoet bij de rest van het smaldeel in de Torbay, nadat zij hadden deelgenomen aan de eind-bespreking van de oefening Midsummernightdream. Tenslotte kwamen de Duitse torpedootjagers Z 5 en Z 6 op de eerste wacht van zondag 30 juni ter rede van Torbay het smaldeel versterken. Op maandag 1 juli oefenden alle schepen in de Lyme Bay area's. Ook de vliegtuigen van squadron 2, die te Yeovilton waren gestationeerd, en hefschroefvliegtuigen van de Britse marine namen aan de oefeningen deel.

's Avonds kwamen de schepen ten anker in Start Bay, uitgezonderd Hr. Ms. De Ruyter, welke bodem ankerde in Weymouth Roads, daar het hier rustiger water was, om enige munitie ten behoeve van squadron 2 te kunnen afgeven.

Op dinsdag 2 juli, woensdag 3 juli en donderdag 4 juli oefenden de eenheden van smaldeel I en het 3e Zerstörer Geschwader wederom in de Lyme Bay en Portland-oefengebieden. Aan de operaties werd van Britse zijde deelgenomen met enige schepen en hefschroefvliegtuigen, welke te Portland waren gestationeerd.

De schepen van het 3e Zerstörer Geschwader namen op de voormiddag van vrijdag 5 juli afscheid van smaldeel I na het beëindigen van enige oefeningen in het bevelsgebied van Commander-in-Chief Portsmouth. Het smaldeel liep die dag Portsmouth binnen, nadat op de voormiddag en de achtermiddag oppervlakteschepen in de Cowes Roads hadden oliegeden en nog enige oefeningen ten zuiden van het eiland Wight waren gehouden.

Hr. Ms. De Ruyter gaf te circa 16.00 uur een nationaal saluut van 21 schoten af aan de Britse vlag, welk saluut werd beantwoord van Fort Blockhouse af.

Daarna werd een saluut van 17 schoten afgegeven aan de vlag van Commander-in-Chief Portsmouth, Admiral Sir Wilfrid J. W. Woods, CBE, KCB, DSO, dat eveneens door Fort Blockhouse werd beantwoord. Het schip stoomde daarna de haven van Portsmouth binnen, waar het te ongeveer 17.00 uur langs de Middle Slip Jetty meerde. De overige schepen van het smaldeel volgden later op de platvoet. De onderzeebootjagers meerden langs de South Slip Jetty, de onderzeeboot langs de vlaggeschip.

Direct na aankomst bracht commandant smaldeel I een bezoek aan de Commander-in-Chief Portsmouth, Admiral Sir Wilfrid J. W. Woods, CBE, KCB, DSO, aan boord van HMS Victory.

Op zaterdag 6 juli vertrok te 07.00 uur een drietal bussen met ongeveer 120 man van het smaldeel naar Londen voor een dagtrip. De animo voor die trip was, zoals te verwachten was, zeer groot. Om 10.00 uur bracht de Commander-in-Chief Portsmouth, Admiral Woods, een tegenbezoek aan commandant smaldeel I, waarmede de officiële bezoeken in verband met het Verblijf te Portsmouth waren afgedaan. Een driehonderdtal opvarenden van het smaldeel, voornamelijk nog jonge in opleiding zijnde schepelingen, bracht in de ochtenduren een bezoek aan het vlaggeschip van Admiral Nelson, HMS Victory.

Zondag 7 juli bracht het smaldeel in alle rust door.

Maandag 8 juli vertrokken de schepen te omstreeks 08.00 uur naar zee voor oefeningen ten zuiden van het eiland Wight. Op die dag werd Hr. Ms. Amsterdam weer aan het smaldeel toegevoegd, althans op papier, want in verband met reparaties moest het schip te Den Helder blijven. In de nacht van 8 op 9 juli waren de schepen onder stoom, behalve Hr. Ms. De Ruyter, welke bodem nabij Weymouth ten anker ging in verband met het afleggen van een bezoek door de smaldeelcommandant aan Flag Officer Sea Training, Rear-Admiral Bailey.

Op 9, 10 en 11 juli werd geoefend bij Portland, waarna het smaldeel koers zette naar Nederland, uitgezonderd Hr. Ms. Zeeleeuw, welk schip zich op weg begaf naar Falmouth voor een operatief bezoek aldaar van 12 tot 16 juli.

Gedurende de voormiddag van 12 juli hielden Hr. Ms. De Ruyter, Hr. Ms. Rotterdam en Hr. Ms. Utrecht oefeningen in de Noordzee; Hr. Ms. Zeeleeuw zette de individuele oefeningen in het Kanaal voort. Op de achtermiddag liep Hr. Ms. De Ruyter Den Helder binnen, op de platvoet gevolgd door Hr. Ms. Rotterdam en Hr. Ms. Utrecht. Tijdens het weekeinde van 13 en 14 juli lag het smaldeel, bestaande uit Hr. Ms. De Ruyter, Hr. Ms. Amsterdam, Hr. Ms. Rotterdam en Hr. Ms. Utrecht, te Den Helder; Hr. Ms. Zeeleeuw vertoefde in Falmouth. In de week van 15 tot en met 19 juli moest Hr. Ms. De Ruyter munitie lossen om vervolgens op de dagwacht van 18 juli naar Schiedam te vertrekken voor een dokbeurt bij Wilton-Fijenoord, alwaar het schip dezelfde dag op de achtermiddag aankwam. Hr. Ms. Amsterdam bleef de gehele week binnenliggen te Den Helder in verband met reparatiewerkzaamheden. Hr. Ms. Rotterdam en Hr. Ms. Utrecht oefenden van 15 tot en met 18 juli in het algemeen oefenterrein voor schepen nabij Texel, doch kwamen elke avond binnen te Den Helder.

Hr. Ms. Zeeleeuw vertrok op 16 juli uit Falmouth voor oefeningen in de Atlantische oceaan.

Na afloop van die oefeningen op 17 juli op de platvoet ving het schip de terugreis aan naar Den Helder, alwaar het op de voormiddag van 19 juli arriveerde.

Op de platvoet van 19 juli waren alle schepen van smaldeel I in Nederland terug en konden de bemanningen met welverdiend zomerverlof gaan.